

## Spreektekst debat college akkoord

De PvdA complimenteert de vier partijen Lokaal Vitaal, VVD, Groen Links en het CDA met het formatiewerk en het college akkoord dat er nu ligt. Het is goed te zien dat een nieuw college snel de grote problemen aan wil pakken waarmee we als gemeente te maken hebben. Het akkoord bevat op de hoofddossiers wonen en duurzaamheid/klimaat in de basis veelbelovende afspraken. We juichen het toe dat er een nieuwe doelstelling staat: voortaan moet minimaal 40% van nieuwe woningen sociale woningbouw zijn: 30% sociale huur en 10 % sociale koop. De behoefte aan betaalbare woningen is groot in Castricum. In de huidige voorraad is slechts 16% sociaal en hoewel de raad vaak heeft aangegeven dat er meer sociale woningbouw nodig is, is er nog te weinig van die doelstelling gerealiseerd. De urgentie is groot. We lopen ver achter bij de landelijke norm dat 30% van de woningvoorraad sociale huur moet zijn.

We zijn ook erg ingenomen met het uitgebreide klimaat en groenprogramma. De aangekondigde plannen zijn concreet, praktisch en ambitieus. Het heeft de potentie om onze gemeente nog groener te maken, met meer bomen, meer ruimte voor de natuurliefhebbers en fietsers. We kunnen en moeten lokaal CO2 reduceren. Het programma belooft dat we lokaal veel meer energie op gaan wekken. Het is mogelijk om al onze benodigde energie lokaal op te wekken, dus prima, dat er nu grote ambities worden geformuleerd. Als het programma goed wordt uitgevoerd, in samenwerking met bewoners en bedrijven, kan het inwoners helpen de maandelijkse energienota omlaag te krijgen en ieders koopkracht bij te spijkeren. De PvdA vraagt de collegepartijen om bij de uitwerking de ondersteuning vooral te richten op huishoudens met de laagste inkomens. Het klimaatbeleid in onze gemeente helpt dan bij het reduceren van de sterk stijgende energielasten van onze inwoners en bij het bestrijden van de toenemende armoede.

In de campagne draaide het wat ons betreft om deze twee thema's, betaalbare woningbouw en klimaatbeleid en de kiezers hebben laten zien dat ze een progressiever beleid wensen. Op deze twee thema's is dit progressiever beleid in potentie aanwezig. Het andere signaal van de kiezer, meer vrouwen in ons lokale bestuur, is in de raad wel doorgedrongen maar niet in het college. Dat vinden wij jammer.

We hebben bij alle complimenten ook zorgen. Veel afspraken zijn globaal geformuleerd. Er is te weinig concrete uitwerking.

Er is geen financiële onderbouwing. We weten dat de gemeente komende jaren minder geld van het rijk krijgt en te maken krijgt met stijgende lasten voor WMO en jeugdzorg. De PvdA begrijpt niet dat bij voorbaat de afspraak is gemaakt om de gemeentelijke lasten niet te laten stijgen. Dat bemoeilijkt de uitvoering van de plannen en het is een cadeau bij voorbaat voor vermogende inwoners die in deze gemeente toch al minder bijdragen aan de totale lasten dan in vergelijkbare gemeenten.

Wat ook niet helpt is het ambtelijk advies. Wij vonden het opmerkelijk dat het ambtelijk apparaat adviseert om eerst het beleid uit de vorige periode volledig uit te voeren voordat we aan de plannen van dit college zouden mogen beginnen. Het ambtelijk advies, met hier een daar ongewenste politieke kleuring, gecombineerd met de waarschuwing dat er te veel

vacatures zijn in de BUCH organisatie maakt dat we ons zorgen maken over de uitvoering van de plannen.

Een nadere prioritering en analyse van inkomsten en uitgaven is volgens het ambtelijk advies nodig. Wij steunen dat en vragen het nieuwe college om bij die prioritering de gehele raad te betrekken. De PvdA wil betrokken zijn bij de nadere uitwerking van dit akkoord, inclusief de financiële onderbouwing. Is het college bereid ons binnen 100 dagen een nadere uitwerking te doen toekomen en daarover met de raad te debatteren? Is het college bereid elk half jaar een voortgangsrapportage naar de raad te sturen?

Dan gaan we nu de specifieke beleidsvelden langs

Woningbouw:

Een belangrijke belofte is het uitgangspunt van 40% sociale woningbouw, 40 % midden huur en middenkoop en 20% vrije sector.

Onbegrijpelijk is echter het voorbehoud dat *'Deze nieuwe percentages gelden voor nieuwe projecten, dus projecten die nog niet in Plancapaciteit zijn opgenomen'*.

De PvdA vermoedt dat collegepartijen zich niet realiseren dat in Plancapaciteit plannen zijn opgenomen die goed zijn voor 800 woningen waarvan slechts 13% sociale huur is, en dat bij die 13% de situatie dreigt dat het nep-sociale huur wordt. De 13% sociale huurwoningen worden namelijk niet gebouwd door woningcorporaties maar door projectontwikkelaars die de vrijheid hebben zelf woningen toe te wijzen en de vrijheid hebben de huren te verhogen tot boven de sociale huurgrens. Het betekent dat deze nieuwe sociale huurwoningen snel verdwijnen uit de sociale woonvoorraad. Er is nog een categorie van sociale koop waardoor het totale percentage sociaal van nog te bouwen woningen in plancapaciteit op 27% uitkomt. Dat is al minder dan de 30% die is beloofd in de motie uit 2021 van VVD, Lid Kooter, GroenLinks, PvdA en D66 en belangrijk minder dan de 40% uit het nieuwe coalitieakkoord.

Dat niet halen van die doelstelling komt denken wij omdat het vorige college niet scherp genoeg opereerde. Het college gaf in antwoord op vragen 11 november vorig jaar over project Puikman 1 aan dat projectontwikkelaars niet gedwongen kunnen worden die 30% sociaal te halen.

Ook bij de categorie middenwoningen loopt het huidige beleid niet goed. Bij de ruim 800 woningen die in Plancapaciteit staan is slechts 24% in de middenkoopcategorie. Dat is ook al belangrijk minder dan het coalitievoornemen van 40% middencategorie woningen.

Bedenk dat de ambitie is de komende vier jaar 1000 woningen te realiseren en daarvan 40 sociaal, 40 midden en 20 duur. Mooi, maar als bij voorbaat al 800 woningen van die doelstelling worden uitgezonderd hebben we hier te maken met een valse belofte

Onze vragen:

- Is de coalitie bereid de doelstellingen van 40-40-20 van toepassing te verklaren voor alle bouwplannen die nog niet zijn uit onderhandeld en goedgekeurd door college en gemeenteraad, dus inclusief de plannen die al wel staan vermeld in plancapaciteit?

- Is het college bereid uit te spreken dat, indien in kleinere projecten de 40-40-20 verdeling niet kan worden gehaald, compensatie moet worden gezocht in andere projecten zodat de doelstelling 40-40-20 over het totaal contingent aan nieuw te bouwen woningen vanaf 2022 gelden?
- Is de coalitie bereid om in het vervolg alleen nog met wooncorporaties te werken voor het realiseren van huurwoningen in de sociale sector opdat nep-sociale huur wordt vermeden?
- Kan de coalitie garanderen dat sociale huurwoningen gerealiseerd door projectontwikkelaars via de SVNK verhuurd worden en aan dezelfde verplichtingen voldoen als die gesteld worden aan corporatiewoningen?
- Is het college bereid sociale koopwoningen alleen via een koopgarant regeling te laten bouwen zodat ook deze goedkope woningen gegarandeerd tot het sociale segment blijven behoren?
- Is het college bereid om binnen de verdeling 40-40-20 een nadere uitsplitsing te maken zodat meer gegarandeerd is dat koopwoningen niet te duur in de markt worden gezet. Als voorbeeld kunnend e vijf categorieën uit Zandzoom gelden waarbij de middencategorie preciezer is afgebakend (Categorie 1 en 2 Sociaal, Categorie 3 middelhuur- en koop, Categorie 4 duur en Categorie 5 de vrije kavels)?

Wat ons zorgen baart is dat het coalitie akkoord uit gaat van piepkleine sociale huurwoningen die geschikt kunnen zijn voor starters en wellicht ouderen maar niet voor jonge gezinnen met kinderen. Is de coalitie met ons van mening dat ook jonge gezinnen met lage en middeninkomens hun plek verdienen in Castricum?

Kleine projecten blijven uit beeld:

Het plan wordt aangekondigd dat kleine bouwprojecten t/m 11 woningen zonder controle van de raad aan het college wordt overgelaten. Klopt het dat dat al is gebeurd bij het project De Vriendschap in Akersloot die nu omgebouwd wordt van Cafe-restaurant naar 11 appartementen, zonder dat hier de Raad zijn goedkeuring aan gegeven heeft?

- Waarom wil de coalitie zo'n vrijbrief geven aan het nieuwe college? Hoe kan de raad zo effectief controleren op de doelstelling om vooral betaalbare woningen te bouwen.
- Is de coalitie bereid om alle projecten te laten toetsen door de raad?
- Waarom is er voor gekozen om kleine bouwprojecten die vallen binnen 'De Lokale woondeal' niet mee te nemen in de verdelingsafspraken?

## Tijdelijke woningen

Wat in het coalitieakkoord ontbreekt zijn plannen voor het opsplitsen van woningen en het realiseren van tijdelijke prefab woningen om op korte termijn de woningnood op te vangen.

- Is de coalitie met ons van mening dat het opsplitsen van woningen en het plaatsen van tijdelijke prefab sociale huurwoningen, op korte termijn een oplossing kan bieden voor starters, spoedzoekers, senioren, statushouders en doorstromers?

### Controle realisatie:

Plancapaciteit.nl geeft per regio en gemeente een overzicht van de woonplannen die gemaakt zijn maar, *'Het geeft een indicatie van de capaciteit in woningbouwplannen die er op dit moment zijn. Plannen kunnen veranderen, niet doorgaan of er kunnen nieuwbouwplannen bijkomen'*.

Plancapaciteit geeft geen inzicht in de midden dure woningen waar juist een grote behoefte aan is ook niet het middel om vast te leggen wat uiteindelijk gerealiseerd wordt. Controle door de Raad op wat werkelijk per project is en wordt gerealiseerd is nu niet mogelijk. Als voorbeeld de TNT locatie Romeo en Julia met 51 appartementen, waar niet 13 maar slechts 10 sociale koopwoningen worden gerealiseerd.

- Is de coalitie met ons van mening dat de doelen door de Raad gesteld, tijdens de realisatie van projecten bijgehouden en gecontroleerd moeten worden? Is het bereid een instrument af te spreken anders dan plancapaciteit om de realisatie van de belofte bij te houden.

## 2. Klimaat en Groen

De gemeente geeft het goede voorbeeld. Er staat niet uitgewerkt wat hiermee wordt bedoeld? Komen er zonnepanelen op al het gemeentelijk vastgoed?

Bij de maatregelen voor isolatie en aanleg van zonnepanelen vragen we effectieve outreachende ondersteuning voor vooral huishoudens met lage inkomens (ook in koopwoningen). Bij alle maatregelen en regelingen ook voor subsidie, is het opvallend dat tot nu toe vooral huishoudens met hoge inkomens profiteren. Ze kennen de weg en hebben geld om te investeren. Het gaat er wat ons betreft nu om dat de gemeente mensen met lage en middeninkomens gaat ontzorgen en hen actief opzoekt, bij wijze van spreken huis aan huis aanbeldt, met een aanbod te verduurzamen. Het volstaat niet om Kennemerwonen aan te spreken., kennemerwonen is al ver met een gericht aanbod aan huurders

In het prachtige plan om met schoolbesturen, sportverenigingen, bedrijven en beheerders van parkeerterreinen te overleggen over het plaatsen van zonnepanelen zie ik goede mogelijkheden om als gemeente op te treden niet alleen als verstrekker van leningen, maar ook als investeerder en katalysator voor lokale energieinitiatieven.

Er is terecht de wens om de enecomiljoenen te laten renderen.

Wat is er mooier dan die Eneco miljoenen, verdient met energie opwekken op de traditionele manier, nu te bestemmen voor energieopwekking op een schone manier en daar weer rendement voor de gemeente mee te verdienen.

Economische vitaliteit :

De uitgangspunten zijn goed verwoord, de uitwerking is hier echter erg onduidelijk." De burgemeester Mooijstraat heeft onze aandacht". Dat is te vaag.

- Is de coalitie bereid snel met een nieuwe gebiedsvisie te komen voor de winkelgebieden waarbij uitgegaan wordt van het meer concentreren van winkels?

Wat betreft toerisme en het strand. De PvdA wil dat letter en geest van het kustpact wordt gerespecteerd> dat betekent wat ons betreft geen hotel en appartementen erbij op het strandplateau of strand.

Bij 3.4 is bij ons is onduidelijkheid. Het is fijn dat ervoor gekozen wordt in overleg met ondernemers te zien hoe ze mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen instromen als werknemer. In overleg met Zaffier wordt bepaald hoe daaraan budget wordt gekoppeld. Ik neem aan dat u toch vooral de raad hier bij gaat betrekken. De PvdA zal graag een nadere uitwerking hiervoor aanleveren als onderdeel van een lokale inclusieagenda.

Het is al lang onze wens dat in Castricum een lokale inclusieagenda wordt opgesteld en onze waardering dus voor het voornemen van de coalitie om dit te gaan doen. Het akkoord geeft terecht aan dat het hier vooral gaat om de positie van mensen met een beperking te verbeteren. Het ambtelijk advies dat aangeeft date en inclusieagenda niet nodig zou zijn omdat we al goed sociaal beleid zouden hebben, is gelukkig genegeerd. Inclusieve agenda gaat over toegankelijk openbaar vervoer, toegankelijke toiletten op het strand, bij winkel en uitgaansgebieden, toegankelijke publieke ruimte, meer woningen en mogelijkheden voor begeleid wonen, stimuleren van betaald werk voor mensen met een beperking e.d.

Fijn dat deze agenda er komt en we dragen graag bij.

#### **4 Verkeer**

Wij onderschrijven de inzet dat de verkeersveiligheid, doorstroom en bereikbaarheid van de kernen in de gemeente Castricum hoog op de agenda moet staan.

##### 4.1 Stationsomgeving

De PvdA pleit voor een samenhangend maatregelenpakket waarmee zowel de verkeersveiligheid en verkeerscirculatie op de overweg wordt verbeterd als de verkeersveiligheid en verkeerscirculatie in de rest van Castricum. Het een kan niet los staan van het andere. Voorkomen moet worden dat problemen op de overweg worden verplaatst naar andere delen van Castricum.

Het stemt ons niet gerust dat de coalitie met de keuze voor een tunnel bij NS station alleen baseert op het knelpunt Beverwijkerstraatweg maar niet op de ruimtelijke impact van een autotunnel bij het station en op de gevolgen daarvan voor de verkeerscirculatie in Castricum.

- Houdt de coalitie rekening met toenemend autoverkeer op die plek en hoe is dat daar op te vangen?

Wat wij missen is het punt van onveiligheid op smalle wegen in onze wegen zoals de Limmerweggetjes, Zandzoom Limmen, Zanderij Castricum en Startingerweg.

- Wij verzoeken de coalitie om verbetering van de verkeersveiligheid op deze weggetjes op te nemen in het collegeakkoord.

### **Minimabeleid**

we lazen met waardering het beleid voor minima. We prijzen de eenmalige premie voor het vinden van betaald werk. En dat er meer aandacht komt voor ondersteuning van mensen die net meer dan het minimum hebben. We zouden graag actief beleid zijn om mensen meteen inkomen tot 130% van het minimum extra te helpen.

### **Wat betreft de WMO**

de PvdA maakt zich zorgen om het grote beroep dat op de WMO wordt gedaan door inwoners met een behoorlijk vermogen. we denken dat het invoeren van een inkomensafhankelijke bijdrage kan helpen om de sterk gegroeide vraag te dempen. Bedenk wel: er komt een enorm luuxe gebouw met servicewoningen waarvan die ruim boven het miljoen per stuk kosten. De bewoners van die luxe woningen kunnen straks voor 19 euro poer maand wmo-hulp aanvragen.

- Is het college bereid een inkomensafhankelijke bijdrage voor de wmo her in te voeren om de snelle uitgavengroei te dempen. Dat wordt inmiddels gedoogd door het rijk.

### **Zwembad:**

De PvdA is geschrokken van de quickscan van het zwembad. Kortheidshalve geven wij aan dat nader onderzoek door de nieuwe coalitie naar de optie van een zwembad met sporthal waarbij de gemeente alle financiële risico's loopt ene en marktpartij de lusten van de exploitatie krijgt, niet hoeft. We willen over dit punt graag snel een apart debat.

### **Buch:**

De staat van de Buch werkorganisatie is bijna alarmerend.

We hebben nogal wat vraagtekens bij het voornemen om de aansturing te verbeteren door de gemeentesecretarissen beter in positie te brengen. We vragen een nadere uitwerking van alle punten wat betreft de Buch.

